तद्गुणेनारनालेन दाहशीतज्वरापहम्" । वृहत् यथा "लाक्षारसाढके प्रस्थं तैलस्य विपचेत् भिषक् । तस्याढकयवायुक्तं पिष्ट्वा चात्र समावपेत् । शतपुष्पां हरिद्रां च मूर्वां कुष्ठं हरेणुकाम् । कटुकां मधुकां रास्नामश्वगन्धां च दारु च । सुसूक्ष्मं चन्दनं चैव पृथगञ्जनसमानकैः । द्रव्यैरेतैश्च संसिद्धमभ्यङ्गात् मारुतापहम् । विषमाख्यान् ज्वरान् सर्वानाशु चैव प्रशमं नयेत् । कासं श्वासं प्रतिश्यायं कण्डूं दौर्गन्ध्यगौरवम् । त्रिकपृष्ठग्रहं शूलं नाडीनां स्फुटनं तथा । पापालक्ष्मीप्रशमनं सर्वग्रहनिवारणम् । अश्विभ्यां निर्मितं सम्यक् तैलं लाक्षादिकं महत् सुखबोधः । [राजनि०

लाक्षाप्रसाद पु० लाक्षायां प्रसादो यस्य । पट्टिकालोध्रे

लाक्षाप्रसाधन न० प्रसाध्यते भूष्यतेऽनेन ल्युट् लाक्षा तद्रस एव प्रसाधनमस्य । २रक्तलोध्रे अमरः ।

लाक्षारस पु० लाक्षानिःसृतो रसः तृ० । अलक्तकरसे ।

लाख योगे भूषणे दाने वारणे च सक० सामर्थ्ये अक०भ्वा० पर०सेट् । लाखति अलाखीत् अदित् चङि न हुस्वः ।

लाघ सामर्थ्ये भ्वा० आ० अक०सेट् । लाघते अलाघिष्ट । अदित् चङि न हुस्वः ।

लाघव न० लघोर्भावः अण् । १लघुत्वे आरोग्ये च राजनि०

लाङ्गल न० लगि-कलच् पृषो० इद्धिः । स्वनामख्याते १भूमिकर्षके पदार्थे अमरः । २लिङ्गे त्रिका० ३पुष्पभेदे ४तालवृक्षे ५गृहद्वारस्थि च मेदि० । [(ईश) अमरः ।

लाङ्गलदण्ड पु० ६त० । लाङ्गलमध्यस्थे काष्ठमये दण्ड

लाङ्गलपद्धति स्त्री लाङ्गलखाता पद्धतिः रेखा । सीतायाम् लाङ्गलखातक्षेत्रस्थभूमिरेखायाम् अमरः ।

लाङ्गलिकी स्त्री लाङ्गलमिवाकारोऽस्यस्याः ठन् नी० ङीष (विषलाङ्गली) १ जमेदे अमरः । तत्र भवः अण् २विषभेदे पु० हेमच० ।

लाङ्गलिन् पु० लाङ्गलं प्रहरणसाधनत्वेनास्त्यस्य इनि । १बलरामे भरतः । लाङ्गलदण्ड इव दीर्घः आकारोऽस्त्यस्य इनि । २नारिकेलवृक्षे अमरः ।

लाङ्गली स्त्री लाङ्गलाकारः पुष्पमस्त्यस्याः अच् गौरा०ङीष् (काँचड़ा) शाकभेदे अमरः ।

लाङ्गूल न० लगि-कलच् पृषो० । पशूनां पश्चाद्वर्तिनि रोमयुक्ते मारसुन्दरी २शेषे मेदि० ३कनूले त्रि०कौ० ।

लाङ्गूलिका स्त्री लाङ्गूलाकारोऽस्त्यस्याः ठन् । पुन्नियगस्याम् राजनि० । [तदाकारपुष्पयुते २क्षुद्रभौषधे च राजनि० ।

लाङ्गूलिन् पु० लाङ्गूलमस्त्यस्य इनि । १वानरे शब्दच०

लाछ अङ्कने भ्वा०पर०सक०सेट् इदित् । लाञ्छति अलाञ्छीत् । [दयप्रयम् । लाञ्छति अलाञ्छीत् ।

लाज भर्त्सने भ्वा०पर०सक०सेट् । लाजति अलाजीत् । इदि

लाज न० लाज-अच् । १खीरे २आर्द्रतण्डुले पु० मेदि० । ३भृष्टधान्ये (खई) पु०ब०व०अमरः । स्त्रीत्वमप्यत्र मेदि० ।

लाञ्छन न० लाञ्छ्यते लाञ्छि-कर्मणि ल्युट् । १चिह्ने २नामनि च मेदि० भावे ल्युट् । ३अङ्कने ।

लाट पु० लट-मंत्रायां घञ् । १देशभेदे २वस्त्रे अमरः ३लीलालङ्कारे भरतः । ४विदग्धपुरुषे च सा०द० ।

लाटानुप्रास पु० अलङ्कारोक्ते शब्दालङ्कारभेदे अनुप्रासशब्दे १७९पृ० अलङ्कारशब्दे च १८९ पृ० दृश्यम् ।

लाड चेष्टे अदं०पु०उभ०सक०सेट् । लाडयति ते ।

लाभ पु० लभ्यते लभ-कर्मणि घञ् । १मूलधनादितोऽधिके लभ्यमाने धने अमरः । भावे घञ् । २प्राप्तौ ।

लामज्जक न० लायते ला-क्विप् लाः आदीयमानः मज्जा द्वारो यस्य कप् । वीरणमूले अमरः ।

लालन न० चु०लल-ल्युट् । स्नेहपूर्वकपालने ।

लालसा स्त्री लस-सृ हायां यङ् लुक् भाव अ । १अतिप्रेच्छायाम् अमरः । २गर्भिणीदोहदे हेमच० ।३याच्ञायां औत्सुक्ये च मेदि० । कर्त्तरि अच् ।५लोले त्रि० हेमच० ।

लाला स्त्री चु०लल-णिच् अच्-टाप् । सुखजजलवे अमरः

लालाटिक त्रि० ललाटं प्रभोर्भाग्यं पश्यति ठञ् । १प्रभुभाग्योपजीविनि काव्यांसमर्थे अमरः । ललाटात् ललाटस्थभाग्यात् आगतः तस्येदं वा ठञ् । २भाग्याधीने त्रि० "प्राप्तिस्तु लालाटिकी" इत्युद्भटः । ३ललाटसम्बन्धिनि त्रि० ।

लालाविष पु० लालायां विषमस्य । १लूतादौ कीटे हेमच० कीटशब्दे २५९ पृ०दृश्यम् । [हेमच० ।

लालास्राव लालां स्रावयति स्रु-णिच्-अण् । लूताकीटे

लालित्य न० ललितस्य भावः ष्यञ् । १सौन्दर्ये २मनोहरत्वे "नैषधे पदलालित्यम्" इत्युद्भटः ।

लाव पुंस्त्री० लू-कर्त्तरि संज्ञायां घञ् । १पक्षिभेदे अमरः । स्त्रियां ङीष् । स्वार्थे क । तत्रैव भावे घञ् । २छेदने ।

लावण न० लवणे संस्कृतम् अण् । लवणसंस्कृते औषधादौ

लावणिक न० लवणे संस्कृतम् ठञ् । १लवणे संस्कृतौषधादौ हेमच० । लवणं पण्यमस्य ठञ् । २लवणविक्रयोपजीविनि वणिग्भेदे च ।